

به نام خداوند جان و خرد

اطلاعیه اول دبیرخانه علمی همایش «بازشناسی نقش شاهنامه فردوسی در جهان معاصر»

(دانشگاه فردوسی مشهد ۱۴۰۴)

همایش «بازشناسی نقش شاهنامه فردوسی در جهان معاصر» در ۲۳-۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴، در سطح ملی، با حضور نزدیک ۵۰ تن از استادان و پژوهشگران برتر کشور، همچنین مهمانانی بین‌المللی از استادان شاخص زبان و ادب فارسی منطقه، و صدها تن از شاهنامه‌دوستان و شاهنامه‌پژوهان، در دانشگاه فردوسی مشهد، هتل پردیسان (تالار عطار)، برگزار خواهد شد. برای نخستین بار، تمام همایش به صورت زنده پخش و توسط رسانه‌های ملی و بین‌المللی و مطبوعات و رسانه‌های کشور، در سطح وسیع، پوشش داده خواهد شد.

فراخوان این همایش، در طول چهار ماه پس از انتشار، با وجود محدودیت زمان فعالیت پذیرش آثار، با استقبال چشمگیر پژوهشگران روبرو شد؛ استقبالی که حاکی از اهمیت ملی و ظرفیت بالای علمی ساحت فردوسی و شاهنامه، و خوشنامی و اعتبار مشهد به عنوان شهر ادب و حماسه، و دانشگاه فردوسی مشهد، به عنوان خانهٔ راستین شاهنامه‌دوستان و شاهنامه‌پژوهان، بود. در این مدت، ۳۶۸ مقاله، چکیده مقاله و تحقیق علمی از طریق وبگاه، رایانامه و دیگر امکانات مجازی برگزارکنندگان همایش از پژوهشگران اقصی نقاط کشور و حتی جهان دریافت شد که در دو مرحلهٔ ارزیابی اولیه و تعیین دبیر تخصصی و تعیین داور و انجام حداقل دو داوری در خصوص هر مقاله، پس از انجام ۸۸۳ داوری، در گام نخست ۱۲۰ مقاله به ارزیابی تکمیلی راه پیدا کرد و در مرحلهٔ تکمیلی، بر اساس آرا و امتیازات داوران و نظر کمیته و دبیر علمی، مقالات ذیل در سه بخش تایید برای انتشار و سخنرانی (۲۶ مقاله)، تایید برای انتشار و ارائهٔ مجازی (۱۷ مقاله) و در نهایت تایید برای انتشار مورد تایید اولیه دبیرخانه علمی (۲۹ مقاله) همایش قرار گرفت.

با توجه به ثبت اعتبار همایش در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و مرکز منطقه ای اطلاع رسانی و مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، تمام مقالات منتشر شده، علاوه بر انتشار به صورت کتب مرجع شاهنامه‌پژوهی (با حمایت انجمن آثار و مفاخر کشور در نشر معتبر کتب مرجع)، در این پایگاه و همچنین در پایگاه نمایه‌سازی مرجع دانش (سیویلیکا)، نمایه خواهد شد و نویسندگان، از امتیاز کامل نشر مقالات خود در نمایه‌های معتبر رسمی برخوردار خواهند شد.

در نهایت، دبیرخانه و کمیته علمی همایش، ضمن سپاسگزاری از همراهی پژوهشگران، از محدودیت امکانات مالی خود و زمان محدود همایش که نمی‌تواند پذیرای جمع بیشتری از صاحبان مقالات باشد، اظهار دریغ و افسوس می‌کند و آرزو دارد با برانگیختن توجه بسزای مسئولین امر نسبت به اهمیت این قلمروی ملی، در سال‌های آینده، این پویش علمی به یک هفته افزایش یابد و همایش بتواند، پذیرای جمع بزرگتری از دلدادگان فردوسی بزرگ باشد. عدم دعوت نویسندگان برای حضور و ایراد سخنرانی، تنها محصول کمبود امکانات بوده است و گر نه، کمیت و کیفیت بالای مقالات دریافتی امسال، غرورآمیز و مایهٔ مباهات و نشان رشد علمی و اعتبار روزافزون این پویش علمی، به ویژه در چند سال

اخیر بوده است و برای این توفیق، همایش دست یکایک همراهان خود را به نشان قدردانی می‌فشارد. امید که ناکامی همایش از دعوت عزیزان، مایه دلزدگی و کدورت فرهیختگان دانشور نباشد - دور باد! - باشد که مهمانان، به یمن بلندای سترگ طبع سرشار خود، کوچکی خانه محقر میزبان، را بر وی بخشیده، این دعوت ناتمام، مایه و پایه دلگرمی، تفاهم و همراهی بیشتر در سالیان پیش رو گردد. این همایش، دیدارتان را در همایش بین‌المللی سال آینده از بن دندان آرزومند است. چنین باد!!

در پایان، سه‌گانه مقالات پذیرفته شده، در سه جدول اعلام می‌گردد. ضمن تبریک به توفیق نویسندگان مقالات ذیل (با ضریب انتخاب ۱ از ۵)، تصریح می‌کند، مقالاتی که بنا به نظر داوران در اولیت نشر قرار نگرفتند، در این جدول‌ها مذکور نیستند. صاحبان مقالات، تا یک هفته پس از انتشار این اطلاعیه، می‌توانند از انتشار آثار خود در مجموع مقالات همایش انصراف دهند (از طریق: epic.study92@um.ac.ir). در صورت عدم این اعلام، پس از صدور و ارسال پذیرش رسمی و معتبر نشر مقاله (قابل ذکر در کارنامه علمی با امتیاز برابر با نشر اثر) و ارسال از طریق ایمیل، مقاله در مسیر ارزیابی موازی (برای مجلات علمی) و ویرایش علمی - ادبی و امادگی برای نشر قرار خواهد گرفت.

جدول‌های سه‌گانه مقالات پذیرفته شده برای نشر:

الف - مقالات برگزیده برای ایراد سخنرانی و نشر در مجموعه مقالات همایش (همراه با

داوری موازی بر مجلات علمی - پژوهشی مرتبط با همایش)

ردیف	نام مقاله	نام نویسنده / نویسندگان
۱	ضحاک و آشوکا (بازتابی از پادشاهی آشوکا در داستان ضحاک)	دکتر حمیدرضا اردستانی رستمی
۲	بازتاب خدای صانع هرمسی در شاهنامه فردوسی	دکتر حسن اکبری بیرق مصطفی طیبی
۳	فردوسی نخستین ملت‌ساز؛ نقش شاهنامه در تشکیل اجتماع ملی ایران بر اساس نظریه‌ی "اجتماع تصویری" بندیک اندرسون	دکتر حسین اکبری
۴	بازخوانی شاهنامه فردوسی: معاصریت و امتزاج افق‌ها	دکتر مسعود آلگونه جوفقانی
۵	کنشگری اجتماعی زنان شاهنامه به مثابه الگو برای تغییر جایگاه اجتماعی زنان ایرانی ۱۲۸۵-۱۳۲۷ شمسی	دکتر علی باغدار دلگشا
۶	روایتی نویافته از دشمنی میمنده با فردوسی	دکتر هادی بیدکی

دکتر محمد بیانی	مفهوم پتیارگی در اساطیر ایران	۷
دکتر ابوالفضل حری	شاهنامه به مثابه ادبیات جهان: تجربه جنسیتی-زیبایی شناختی مرگ اسطوره‌ای در پرتو اقتباس انیمیشنی لی وایتمور از منظومه سهراب و رستم متیو آرنولد	۸
دکتر لیلا حق پرست	یکی ابر دارم به دست اندرون؛ یاری جستن از اسطوره‌ها در مسیر شاهنامه پژوهی	۹
دکتر رادمان رسولی مهربانی	ضحاک در خدمت ایدئولوژی: نمادها و نمودهای سیاسی ضحاک، از گذشته تا امروز	۱۰
دکتر محمود رضایی دشت ارژنه	بازجست الواح شکسته یک اسطوره کهن (تبارشناسی ضحاک ماردوش)	۱۱
دکتر سید هادی زرقانی سمیرا نوبخت	شاهنامه فردوسی و ژئوپلیتیک فرهنگی: بررسی ابعاد ملی و فراملی تاثیر گذاری شاهنامه	۱۲
نقیسه زمانی	رستم و سهراب به روایت نقاشی قهوه‌خانه‌ای	۱۳
دکتر داوود سلطانی نژاد دکتر حمیدرضا خوارزمی دکتر حامد حسینیخانی	آیین شاهنامه‌خوانی و شاهنامه‌خوانان شهرستان بافت در سده‌ی اخیر	۱۴
مهدی سیم‌ریز یاسمین واحدی	پهلوان‌بانو، از ادبیات حماسی ایران تا سینمای حماسی جهان (بررسی الگوی داستانی زن قهرمان در بانو گشسپ‌نامه و پویانمایی سینمایی دلیر)	۱۵
الناز صحراییان	علل حذف «پهلوان» از کتب درسی پهلوی اول مطالعه موردی: متون حماسی اقتباس شده در کتب منتخب فارسی مقطع دبستان	۱۶
دکتر محمد رضا صرفی	پیکرک شبیه به رستم	۱۷
دکتر سعید طرزمی	شهریاران ایران باستان در شعر شهریار (نگاهی به جایگاه پادشاهان تاریخی و روایی ایران باستان در اشعار سید محمد حسین شهریار)	۱۸
دکتر آرمان فاتح دولت آبادی	واکاوی تأثیر سنت شفاهی عصر هخامنشی بر شکل‌گیری داستان بهمن	۱۹
دکتر محمود فیروزی مقدم	هژمونی قدرت و تثبیت معنا در شاهنامه (تحلیل گفتمانی داستان شغاد با نگاهی تطبیقی به شخصیت کتابون)	۲۰
دکتر سید محمد باقر کمال الدینی مریم امیری فر	شاهنامه فردوسی و تاثیر آن در آفرینش حماسه های مذهبی معاصر؛ با معرفی و تحلیل منظومه فرهنگ خداپرستی	۲۱

۲۲	احتمالاتی نو در وجه تسمیه « زرین پاشنگی » ازدهای گندرو	دکتر جلال‌الدین گرگیج
۲۳	واکاوی پیشینه و فلسفه‌ی سه نفرین لری بر اساس شاهنامه‌ی فردوسی	دکتر نجم‌الدین گیلانی
	وجه تفکیک دو سلسله اساطیری ایران	دکتر علیرضا مظفری
۲۴	سفر قهرمان در <i>زریون‌نامه</i> بر مبنای نظریه جوزف کمبل و مقایسه آن با هفت‌خوان رستم	فاطمه مظفری قاسم آباد دکتر زهرا اختیاری دکتر محمدجعفر یاحقی
۲۵	بررسی پیرامنتیت ژنت در دیباچه نوین شاهنامه بهرام بیضایی	دکتر زهرا یزدان نژاد
۲۶	سیمای فردوسی و شخصیت‌های مثبت و منفی شاهنامه در شعر و اندیشه لایق شیرعلی (شاعر ملی تاجیک)	دکتر پرستو یمینی

ب- مقالات برگزیده برای نشر در مجموعه مقالات همایش (همراه با داوری موازی بر مجلات علمی- پژوهشی مرتبط با همایش) همراه با امکان ارائه مجازی در همایش (تبصره ۱)

ردیف	نام مقاله	نام نویسنده / نویسندگان
۱	نقش شاهنامه در انتقال هنر نگارگری ایرانی به دوران اسلامی در راستای ذهنیت عامه	دکتر مصطفی آرزومندلیالکل
۲	جریره، سکوت مقاوم و اقدام خاموش در حماسه‌های شاهنامه: تحلیل فمینیستی از شخصیت زنانه در تقابل با سرنوشت و قدرت	زهرا رضایی زینب نیک‌بخش
۳	چالش‌ها و محدودیت‌های کاربرد هوش مصنوعی در شاهنامه‌پژوهی معاصر	دکتر علیرضا رعیت حسن آبادی زهرا معلم
۴	چقدر معنای بیت‌های شاهنامه را می‌فهمیم؟ [یک بررسی میدانی در حوزه شناخت توده مردم از متن شاهنامه]	حسین رهاد
۵	آسیب‌شناسی بازنمایی شاهنامه در رسانه‌های بصری	دکتر حسن شهریاری علی رجبی

	(با تکیه بر سریال چهل سرباز، انیمیشن‌های آخرین داستان، رستم و سهراب و داستان‌های شاهنامه)	
نسرین سادات شریفی دکتر رحیم طاهر دکتر رضا فهیمی	پادشاه قربانی: تحلیل چرخه قدرت و فساد در داستان جمشید و فریدون از نگاه رنه ژرار	۶
بهاره شهریاری	شاهنامه برای نسل نو تحلیل راهکارهای اقتباس از شاهنامه در ادبیات کودک و نوجوان	۷
دکتر نیلوفر سادات عبدالحی	آسیب شناسی تحلیلی ترویج شاهنامه از رهگذر برگزاری جشنواره‌های شاهنامه‌خوانی (مطالعه موردی: جشنواره گردآفرید)	۸
معصومه عزیزی زارج	بازشناسی مفهوم پادشکندگی در اساطیر شاهنامه	۹
فاطمه علی‌نیا	«بررسی بازتاب عناصر حماسی شاهنامه فردوسی در نسخه قاجاری شهنامه موش و گربه»	۱۰
مهنوش غفوریان مسعودزاده	اهمیت زیبایی‌شناسی دریافت در اسطوره‌متن شاهنامه‌نگاری (مطالعه موردی: نگاره نبرد رستم و دیو سپید از شاهنامه داوری تا نقاشی قهوه‌خانه‌ای)	۱۱
دکتر سعید فیض آبادی	متون الخمیادو-موریسکو: شاهنامه و احتمال حضور مکتب شیعه در اسپانیا	۱۲
دکتر مهدی کارگر	خانواده‌های زن‌سرپرست در شاهنامه فردوسی	۱۳
اسماعیل مجللی	بررسی تأثیرات شاهنامه فردوسی در هنر شبیه‌خوانی و تطبیق قهرمانان ادبیات حماسی با ادبیات نمایشی ایران	۱۴
دکتر معصومه محیا محمود	رویکردشناسی شاهنامه‌پژوهی در پژوهش‌های زبان اردو در پاکستان	۱۵
امیر معینی	بررسی بازآفرینی‌ها و بازنویسی‌های شاهنامه برای کودکان و نوجوانان از ۱۳۴۴ تا ۱۴۰۰ شمسی	۱۶
فرهاد وداد	که گیتی به آغاز چون داشتند که ایدر به ما خوار بگذاشتند	۱۷

تبصره ۱- مقالات منتخب در بخش ب، در صورت تمایل نویسندگان محترم، قابل ارائه در همایش به صورت

مجازی از یکی از دو طریق ذیل اند:

الف- در صورت تمایل برای شرکت در پنل‌های اصلی حضوری، سخنرانی خود را به شکل ضبط تصویری سخنرانی یا ارسال پاورپوینت/ فایل مقاله همراه با فایل صوتی بارگذاری شده بر روی فایل در زمان حداکثر ۱۰ دقیقه.

ب- شرکت در پنل مجازی روز ۲۶ اردیبهشت در وبینار دانشگاه. نویسندگان محترم آمادگی خود را برای شرکت در یکی از دو امکان فوق از طریق ایمیل همایش اعلام کنند. پذیرش رسمی مقاله بعد از اتمام بررسی موازی مجلات علمی، از طریق ایمیل همایش برای نویسندگان ارسال خواهد شد (پذیرش چاپ در مجلات یا مجموعه مقالات)

(ایمیل مربوطه: epic.study92@gmail.com)

ج- مقالات برگزیده برای نشر در مجموعه مقالات همایش (همراه با داوری موازی در

مجلات علمی- پژوهشی مرتبط با همایش) بعد از اتمام ارزیابی تکمیلی (تبصره ۲)

ردیف	نام مقاله	نام نویسنده / نویسندگان
۱	بازآفرینی روایت شاهنامه در رمان معاصر با تکیه بر رمان قصه تهمنه	فاطمه آزادی احمدآبادی
۲	بررسی و تحلیل کنشگری‌های شخصیت فریدون در شاهنامه فردوسی با رویکرد به روان‌شناسی مثبت‌نگر سلیگمن	دکتر ملیحه اخیایی
۳	از ناروین تنی بالدر تا روین تنی کامل اسفندیار	احمد اخلاقی
۴	نظری بر نام شادروان شاپوری و تأثیرات فرهنگی آن	احمد اخلاقی
۵	تحلیل تطبیقی- اسطوره‌شناختی اسطوره منجیان مزدیسنا و جمشید در اسطوره طوفان بر مبنای الگوی مرگ و رستاخیز ایزدان گیاهی	فاطمه اکبری
۶	نگاهی دیگرگونه به الحاقات شاهنامه فردوسی	علی امینی، غلامرضا خوش‌اقبال، انسیه هاشمی قلاتی

محمدعلی بیدلی	بررسی روابط و مناسبات وجوه روایتی در داستان «بیژن و منیژه» از دیدگاه روایت‌شناسانه «تودوروف»	۷
دکتر یوسف بینا	نگاهی به سه خوانش سیاسی معاصر از شاهنامه فردوسی	۸
ایوت تجریان، اسدالله محمدزاده	تحلیل هنری و ساختاری یک نسخه شاهنامه مصور عصر قاجاریه (مجموعه نسخ خطوط عربی ماتناداران، به شماره ۵۳۵)	۹
دکتر مرضیه جعفری	ساختار بینامتنی دلگشنامه و شاهنامه	۱۰
محبوبه حسن زاده یزدنیا دکتر ابوالقاسم قوام	بررسی اسطوره زمان در شاهنامه فردوسی زنان شاهنامه در گذر از اسطوره به تاریخ: خوانشی نوین بر اساس تاریخگرایی نوین	۱۱
دکتر مهربانو حصاری	بررسی اسطوره زمان در شاهنامه فردوسی	۱۲
دکتر حمیدرضا خوارزمی	قهرمان اسطوره ای در هزارتوی ادبیات معاصر ایران؛ بازخوانی داستان آرش	۱۳
رؤیا دهقانی قلعه سرخ جلیل دارابی	بررسی نقش شاهنامه فردوسی در بازتاب هویت ملی (مطالعه موردی کتاب‌های فارسی مقطع متوسطه اول و دوم)	۱۴
خدیدجه رحیمی دکتر محمد جعفر یاحقی	بازتاب عناصر حماسی در داستان بهرام گور بر اساس شاهنامه فردوسی	۱۵
دکتر طلایه رویایی	بررسی مقابله ای "رستم و سهراب" (فردوسی) و "کوهلین" (ویلیام باتلر ییتز)	۱۶
حسین رهاد	نگاهی رتوریکی به شخصیت بهرام چوبین در ابتدای ورود او به داستان در شاهنامه‌ی فردوسی	۱۷
دکتر یدالله شکری مبینا اشرفی	روایت شناسی داستان رستم و سهراب براساس نظریه «ژرار ژنت»	۱۸
دکتر یدالله شکری زینب الله یار	ریخت شناسی داستان خونخواهی ایرج در شاهنامه بر اساس نظریه ولادیمیر پراپ	۱۹
احسان عزیزی	بررسی تعاملات و برخورد حکومت قاجار با شاهنامه : تاثیرات فرهنگی و سیاسی	۲۰

دکتر علی اصغر فیروزنیا	تحلیل ساختار ناخودآگاه چو خورشید بر زد سر از پشت گاو (طرح معنی نادر لغت "کاو" در شاهنامه)	۲۱
علی کلیدری	نقد ساختار گرایانه داستان جنگ بزرگ کیخسرو (با تمرکز بر تقابل های دوگانه)	۲۲
دکتر سید محمد باقر کمال الدینی مریم امیری فر	شاهنامه فردوسی و بازتاب آن در تالیفات تازه ایران شناسان به زبان روسی	۲۳
فاطمه کناستانی	بررسی وجوه پهلوانی داستان اسکندر در شاهنامه فردوسی	
سکینه گریوانی دکتر محمد جعفر یاحقی	دیهم در شاهنامه	۲۴
سمیرا شیخ علیا لواسانی سکینه ایزدی	تدبیر و چاره اندیشی در بخش تاریخی شاهنامه	۲۵
شکیلا نجاری دکتر معصومه غیوری	کارکرد اسطوره‌ی مار در پادشاهی ضحاک بر مبنای نظریه‌ی گاستون باشلار	۲۶
محمد نخعی	ویژگیهای حماسی داستان انوشیروان در شاهنامه فردوسی	۲۷
محمد کاظم نظری قره چماق	مصادیق و کارکرد ادبی تمهیدات پیرنگ ساز در رستم و سهراب	۲۸
دکتر محمد جعفر یاحقی فاطمه هاشم آبادی	پرگار در شاهنامه (تطور مفهوم پرگار از فردوسی تا بیدل)	۲۹

تبصره ۲- مقالات منتخب در بخش ج، در یکی از دو دسته ذیل قرار دارند:

الف- بخش قابل توجهی از مقالات این بخش، برای نشر در مجموعه مقالات تایید نهایی شده‌اند. لیکن به

علت بررسی موازی برای مجلات، هنوز پذیرش برای نویسنده ارسال نشده است. به محض اتمام بررسی موازی،

پذیرش قانونی برای نویسنده ارسال خواهد شد. (پذیرش چاپ در مجلات یا مجموعه مقالات)

ب- بخش دوم مقالات جدول ب، بنا به نظر داوران، با اصلاحات جزئی، ساختاری یا متوسط، تایید شده‌اند.

اصلاحات لازم برای نشر این مقالات، در فرایند ارزیابی برای مجله، به نویسندگان منتقل خواهد شد و در صورت

تمایل نویسندگان برای انجام اصلاحات مورد نظر داوران، پس از صدور پذیرش رسمی، منتشر خواهد شد. پذیرش

رسمی کلیه مقالات بعد از اتمام بررسی موازی مجلات علمی، از طریق ایمیل همایش برای نویسندگان ارسال خواهد شد.

با توجه به ثبت اعتبار همایش در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و مرکز منطقه ای اطلاع رسانی و مؤسسه استنادی و پایش

علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، تمام مقالات منتشر شده، علاوه بر انتشار به صورت کتب مرجع شاهنامه پژوهی، با حمایت انجمن آثار و مفاخر کشور، در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) و در پایگاه نمایه سازی مرجع دانش (سیویلیکا)، نمایه خواهد شد و البته نویسندگان، از امتیاز کامل نشر مقالات خود در نمایه های معتبر رسمی، از زمان دریافت پذیرش (چند روز تا چند هفته آینده) برخوردار خواهند شد.

دکتر فرزاد قائمی

دبیر علمی همایش

دبیرخانه علمی همایش «بازشناسی نقش شاهنامه فردوسی در جهان معاصر»

